

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarstvu“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 217.

V Ljubljani, v četrtek 23. septembra 1897.

Letnik XXV.

Nejasne razmere.

Cesar je bilo pričakovati, to se je zgodilo. Grof Badeni hoče voditi in pri tem si noče vezati rok na nobeno stran, vzlasti ne s kakimi obljubami nasproti manjšim klubom večine, kakor je n. pr. naša slovanska krščanska zveza. On hoče, grozeč s posledicami, da večina brezpogojno podpira vlado ter da zanjo takoj ob pričetku zborovanja pobira kostanj iz žrjavice. Pododsek večine je v dogovarjanju z Badenijem zahteval, naj vlada poskrbi za to, da se v zbornici omogoči parlamentarno delo, kajti vladi je največ na tem, da je parlamentarno delovanje mogoče, sicer s sedanjimi ustavnimi sredstvi ne more nadalje vladati. Toda Badeni se je tej opravičeni zahtevi že takrat ustavljal in kakor kaže sedaj pričetek zborovanja, je tudi pri tem ostal. Toda kakor mu je takrat rekel baren Dipauli, da desnica lahko čaka z zborovanjem, da torej ne gré, da bi si ona nakopala odij z bojem proti obstrukciji, isto stališče mora tudi sedaj zastopati večina, ako hoče ostati sama sebi dosledna.

Tega pa ravno sedaj v deanciji ni, ko bi bilo vendar najpotrebnejše. One solidarnosti, ki se je pri naši šumečega šampanjca na banketu desnice ob sklepu zadnjega državnozbornskega zasedanja s toliko zgovornostjo in ognjevitostjo povdarjala, sedaj ne vidimo v oni krepkosti, katere bi v teh nejasnih razmerah bilo neobhodno potreba.

Vzlasti se zdi, da Mladočehi ne vidijo okrog sebe nič drugega ko — sami sebe in da le s tega omejenega, egoističnega stališča presojujejo ves položaj.

Govori se, da imajo Čehi toliko obljub zagotovljenih od vlade, da za vsak slučaj hočejo podpirati Badenijevo vlado.

Badeni se še vedno drži svoje ideje, spraviti v večino elemente, nesorodne pa načelih, ker vé, da je s tako nekrystalizovano večino najlozje vladati, ker nima v svoji sredi nobene zedinjajoče načelne vezi. Zato s vsemi silami dela na to, da bi

pridobil za vlado liberalno veleposilstvo, ki naj bi v večini delalo ravnotežje s katoliško ljudsko stranko, in italijanske poslance, ki bi seveda zopet v šahu držali slovansko krščansko zvezo. Že to označuje dovolj jasno vodilne ideje grofa Badenija. On je politik od danes do jutri, on ima samo jeden namen, vladi omogočiti še nadaljni obstanek in sicer s kolikor mogoče malimi žrtvami.

Ako se stvari konečno tako vrede, kakor sedaj kaže, tedaj je stališče slovanski krščanski zvezi dano. Ako se večini pritegnejo liberalni veleposilstniki in vzlasti Italijani, tedaj je mesto slovanski kršč. zvezi v opoziciji.

Jednega se pa pri tem bojimo. Namreč, da bi slovanska krščanska zveza pri tem razpadla, ker ima v svoji sredi članov, ki se jako neradi in težko ločijo od vladne večine. Takih sedaj mej slovanskimi in istrsko-hrvatskimi poslanci ni, pač pa so mej Rusini in dalmatinskimi zmernimi narodnjaki. Toda ko bi se tudi to moralo zgoditi, ne vidimo za naše poslance drugega častnega izhoda iz teh nejasnih razmer, kakor je — opozicija. Kajti kaj pomenijo Italijani v vladni stranki, tega nam ni treba še posebej povdarjati. Omenimo le, da potem čakajo istrskih naših bratov iste neznosne razmere, katere jih sedaj tlačijo, tudi za prihodnost in nobenega upanja bi ne bilo nikjer, da se kedaj obrne na bolje.

Sedanji dogodki nam kažejo, da ugodne razmere streti nemško-liberalno in birokratsko nadgospodstvo v Avstriji niso našle moč na vladnem krmilu, ki bi bili hoteli umeti važnost trenutja ter z železno roko delati na to, da se v Avstriji pravna javno življenje tako, kakor je to potrebno v državi po večini katoliški, slovanski in mnogonarodni.

Kaj da grofa Badenija drži kakor mora pri njegovih poskusih, sestaviti tako nesorodno večino, nam seveda ni znano. To pa vemo, da imajo nemški nacionalci tak vpliv v naši državi, ker dobivajo svojo podporo pri naši stari in skušeni prijateljici, pri Nemčiji.

Ta vpliv se baje kaže tudi sedaj. Vsaj francoski listi pišejo povodom bivanja nemškega cesarja Viljema v Budapešti, da pridejo ob tej priliki mej obojestranskimi državniki na vrsto tudi razgovori glede notranje avstrijske politike, ter se bo skušalo dognati, kako je vsled vedno večjih zahtev slovanskih državljanov vendar le mogoče Avstriji ohraniti nemški značaj.

Mi za taka poročila ne moremo prevzeti nobenega poročstva, da so resnična, vendar se nam je tudi v sedanjih zmedenih političnih razmerah na Dunaju marsikaj zjasnilo, ko smo jih čitali v francoskih listih. Zaradi tega bi tem iskreneje obžalovali, ako slovanski zastopniki sami, recimo mladočehski, nočejo umeti položaja in namestu višjih ozirov, hočejo izključno le tirati praktično politiko od danes do jutri.

Ako se pa konstelacija za nas zvrši neugodno, vendar se nadajamo, da bomo imeli pri tem prijetno zavest, da so naši poslanci poznali svojo dolžnost nasproti svojemu narodu ter svoje delovanje tako vravnali, kakor je to prikladno našemu stiskanemu narodu. Podpirati in roko poljubljati onemu, ki nas tepe, tega nikdo od nas ne more zahtevati.

Banove izjave o opoziciji.

Iz Zagreba, 15. sept.

Poznata je banova izjava iz vsakega dosedanjega zasedanja hrvatskega sabora, da želi videti v saboru jači opozicijo, nego je bila po navadi; pri tem pa seveda ni opustil, opozarjati političnih oblastev na njihovo dolžnost prigodom vsakih saborskih volitev.

Skozi trinajst let se je bilo že vse privadilo takim izjavam, a Mažari so bili s stanjem na Hrvatskem popolnoma zadovoljni, kajti bili so vsi uverjeni, da je ban Hrvatsko tako pomiril, da ni mogoče niti misliti na kakšne spremembe. Besede banove, izgovorjene v saboru hrvatskem, so bile mero-

LISTEK

Zločin.

(Ruski spisal Anton Čehov.)

(Konec.)

Stražnik malo postoji, da bi si našel pipico. Vse se za popotnikov hrbet in porabi nekaj vžigalnice. Svit prve vžigalnice svetlo vzplamti in osvetli za hip kos desnega drevoreda, beli spomenik z angelom in temnim križem; svit druge vžigalnice, ki svetlo zagori in ugasne v vetru, šine ko blisk na levo in iz teme stopi vogel kakega železnega omrežja, tretja vžigalica osveti na desno in levo beli spomenik, temni križ in omrežje, ki obdaja grob nekega otroka.

„Spe umrli, spe ljubeznivi!“ mrmra popotnik in vzdihuje. „Spé bogati in revni, razumni in neumni, dobri in hudobni. Sedaj so vsi jednaki. In spali bodo, dokler jih ne vzbudi trobenta na sodni dan. Bog jih pelji v svoje kraljestvo in jim daj večni pokoj.“

„Sedaj pohajamo tod, pa pride čas, ko bomo sami počivali“, pravi stražnik.

„Tako je, tako. Vsi, vsi bomo počivali. Ni ga človeka, ki bi ne umrl. Oh, oh, oh... Naša dela so hudobna, naše misli zvižane! O grehi, grehi! O moja pregrešna, nenasitljiva duša, moje lakomno telo! Razžalil sem Gospoda in ni je za-me rešitve ne na tem, ne na onem svetu. Zakopam sem v grehe ko črv v zemljo.“

„Da, pa umreti se mora.“

„To, to, da se mora.“

„Romar vendar lože umrje, ko nas kateri“, pravi stražnik.

„Ali romarji so tudi različni. So pravi romarji, ki so Bogu dopadljivi in ki pazijo na svojo dušo, so pa tudi taki, ki se klatijo po noči po pokopališčih, da delajo satanu veselje... Da! Marsikak romar te udari, ako ga prime veselje, tako s sekuro po glavi, da na mestu izdihneš.“

„Čemu tako govoriš?“

„Kar tako... No poglej, meni se zdi, da so tu vrata. To so. Odpri jih, ljubi moj!“

Stražnik odpre tipaje male duri, pelje popotnika za rokav in reče: „Tu se konča pokopališče. Sedaj pa pojdi vedno po polju, da prideš na veliko cesto. Toda takoj tu je obmejni jarek, ne padí... Kakor

hitro pa prideš na cesto, zavij na desno in pojdi tako prav do mline...“

„Oh, oh, oh...“ vzdihne popotnik, pomolčavši nekoliko. — „Mislim, da sedaj nimam več vzroka iti k Mitrijevemu mlinu... Za katerega vruga bi neki šel tja? Stal bom rajše tukaj pri tebi, prijatelj!...“

„Čemu hočeš tukaj ostati?“

„Kar tako... V tvoji družbi je prijetnejše.“ „Izmislil si si pravega šaljivca. Romar si, kakor vidim, pa se rad šališ...“

„Res se rad šalim!“ pravi popotnik in se hripavo zasmije. — „O, ljubček moj, ljubček moj! Mislim, da se boš še dolgo spominjal mene, romarja...“

„Zakaj naj bi se te spominjal?“

„No tako... Kako sem te vendar lepo prevaril...! Misliš, da sem res romar? Ne, jaz nisem romar...“

„Kedo pa si?“

„Mrtyec... Pravkar sem vstal iz rakve... Ali se spominjaš ključavničarja Gubareva, ki se je v postu obesil? No, tisti Gubarev sem...“

„Daj no, laži!“

Stražnik mu ne verjame, vendar čuti po vsem

dajne za javno mnenje na Ogerskem glede Hrvatske. Kar se je v tem času godilo na Hrvatskem, odobravalo se je v vseh ogerskih političnih krogih, kajti zadovoljni so bili, da se je našel mož, ki je znal Hrvate vrediti, kakor se spodobi. Nesloga pa, ki je vladala med hrvatskimi opozicijami, dajala je povod, da se je ban tako izjavljala, kakor smo omenili. Slednjič se pa Hrvati zjedinijo ter začno najodločnejšo borbo za slobodo.

In kar je ban tolikokrat zaželel, če tudi ne iskreno, se je zgodilo: opozicija je prišla zares dobro povečana v sabor. Ban se pa radi tega ni razveselil, vsaj se ni izjavil, da je zadovoljen, ko vidi tako mnogoštevilno opozicijo v saboru. Sodeč po raznih dogodkih, ki so sledili po odpretnosti sabora, posebno pa prigodom verifikacije, bi se moglo sklepati, da banu ni bilo niti najmanj drago, da se je njegova tolikokrat izražena želja v tako obilnej meri izpolnila. Pa še v takih okoliščinah, kakoršne nam je prikazala razprava o verifikaciji.

Njegova (banova) četa je hitro razsodila vso situacijo, pa odločila, to mnogobrojno opozicijo za nekoliko članov zmanjšati. Proskribiranih je bilo šest poslancev in opozicijska četa zmanjšana. In ban je mogel prigodom razprave o adresi zopet izgovoriti krilate besede, da mu je celo drago, da se je opozicija zjediniła ter prišla v povečanem številu v sabor.

Tako se je izrazil ban o novejši situaciji, v kateri se nahaja nasproti saboru. Prepričan je seveda, da ima še vedno znatno večino na svoji strani in da opozicija ne more nič odločiti. Tako potraje vsaj še pet let, a potem morebiti ne bo treba skrbeti za svojo večino. In Mažari so tudi s to izjavo bana hrvatskega zadovoljni ter pišejo po svojih časopisih tako ošabno proti hrvatski opoziciji, kakor je že njih navada, dapač so radi adrese, katero je objavila hrvatska opozicija v saboru, skoraj izven sebe. Njim so se pridružili tudi naši mažaroni ter napadajo zajedno, kakor po dogovoru, ono hrvatsko opozicijo, o kateri se je ban izjavil, da mu je drago, da je tako mnogobrojno zastopana.

Zakaj potem toliko vpitja, če je izjava banova iskrena? Sicer so bili ti življi zadovoljni z vsem, kar je bilo banu na zadovoljstvo. Morali bi biti zdaj zadovoljni tudi z opozicijo, ker banu ni na potu po lastnej njegove izjavi. Ta izjava pa se zdi bržkone vendar le malo neiskrena, tudi privržencem in slaviteljem vseh državniških vrlin hrvatskega bana. Oni pišejo sicer ošabno in prezirno o hrvatskih domoljubih, o njihovem delovanju za slobodo in samostalnost domovine, ali iz vsega se vidi, da vendar le slutijo, kako se opozicijsko mišljenje širi v narodu in kako mora slednjič po zakonih razvika vendar le opozicija premagati.

To je za naše dušmane nekaj strašnega. Zato je „Budapesti Hirlep“ obsodil v adresi hrvatske opozicije najostreje ono točko, ki govori o samostalnosti Hrvatske. Po mnenju vseh Mažarov to ne sme nikdar biti. Hrvatska more ostati pod Ogorsko le kot provincija, nikdar pa ravnopravna s kraljevino Ogorsko. Vse kar se piše o samostalnosti hrvatske države, je po trditvi tega pisarja gola laž. Hrvatska je bila od nekdanje provincije in kot taka mora tudi ostati.

telesu tako težko in mrzlo grozo, da se premakne z mesta in začne tipaje iskati vrata.

„Počakaj malo, kam hočeš?“ pravi popotnik in ga prime za roko. — „Oh, oh . . . glej no, kakšen človek si ti! Zakaj me hočeš pustiti samega?“

„Izpusti me!“ vpije stražnik, skušaje oprostiti roko.

„Stoj! Ako ti zapovem, potem stoj! . . . Nikar se ne izkušaj iztrgati, prokleti pes! Ako hočeš živeti, stoj in molči, dokler zahtevam . . . Le veselja nimam prelivati krvi, sicer bi bil že zdavnej končal, nesramnež . . . Stoj!“

Stražniku se šibe noge. V strahu zatisne oči in se privije drhteče k ograji. Rad bi bil zakričal, toda znal je, da njegov krik ne prodere do hiše . . . Zraven njega stoji popotnik in ga drži za roko . . . Kake tri minute preteko v molku.

„Eden je bolan na mrzlici, drugi spi, tretji pa spremlja popotnike“, mrmra romar. „To so zvesti čuvaji, pač res zaslužijo svojo plačo! Nak, bratec tatje so bili vedno premetenejši od stražnikov! Stoj, stoj, ne gani se . . .“

Zopet je preteklo v molčanju kakih petnajst minut. Hkrati prinese veter rezek žvižg.

V tem obliku se piše skoro po vseh mažarskih časopisih ter ne prezirajo samo historičnega prava Hrvatske, nego zanikujejo že tudi nagodbo od leta 1868, po kateri je zagotovljena Hrvatski avtonomija. Sijajni govori naših opozicijskih govornikov za samostalnost hrvatsko se prezirajo ali celo smešijo, a od državne vlasti ogorske se zahteva, da čim bolj omeji omenjeno avtonomijo.

To državna vlast ogorska v resnici tudi izvaja, ko krši neprenehoma mnoge ustanove nagodbe, dočim naši mažaroni na vse molče ali pa še nasprotniku pomagajo kršiti postavbe. Zato imamo primerov le preveč ter nam jih ni treba še posebej omenjati.

Hrvatska opozicija je popolnoma prepričana, da banu ni dovoljna v saboru v tolikem številu, zna tudi, da jo mrzijo Mažari in mažaroni, zato je sklenila, tem odločnejše braniti svoje stališče ter si ga ne dati izpodkopati. Protivniki njeni pa naj vedó, da se je borba za samostalnost Hrvatske razvila v vsem narodu in da bo tudi zmaga gotovo narodna.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. septembra.

O zadnji seji pododseka desnice smo včeraj že na kratko poročali, da se je završila brez vsakega uspeha. O teku debate se „Nar. Listom“ nastopno poroča: Po otvoritvi seje je poročal posl. dr. Stransky o načrtu glede spremembe poslovnega pravilnika, v katerem so navedena precej stroga določila proti obstrukciji. Načrt sta zagovarjala poleg poročevalca dr. Ebenhoch in grof Falkenhayn, vendar je poslednji bolj pritrjeval mnenju grofa Palfyja in dr. Kramarja, da je veliko bolje za stranke v večini, ako se ne uvede prestroge določbe. Ostali člani so se pa načelno izjavili proti vsakemu poostrenju pravilnika. Tako je torej prišlo, da je padel predlog dr. Stranskega, s katerim je pri glasovanju potegnil le dr. Ebenhoch. Nato se je pričela razprava o drugi točki dnevnega reda, o volitvi predsedstva. Predsednik vitez Jaworski je prebral pismo posl. dr. Kathreina, v katerem ta izjavlja, da z ozirom na nameravano poostrenje poslovnika, ki je je sklenila parlamentarna komisija, ne more prevzeti kandidature. Nato se je ponudilo predsedniško mesto posl. dr. Ebenhochu, ki pa je ravno tako izjavil, da odklanja izvolitev, ker temu ni še pritrjil klub katoliške ljudske stranke, po drugih virih pa tudi z ozirom na odprto pismo barona Dipaulija, katero je objavil v „Vaterlandu“ 19. t. m. in v katerem se ostro izraža napram nemškemu nacijonalcem ter zagovarja avtonomno in popolno neodvisno stališče katoliške ljudske stranke. — Ker torej nobeden teh dveh mož ni bil voljan vsprejeti kandidature, je predlagal vitez Jaworski, naj se izvoli vitez Abrahamovics predsednikom, dr. Kramar prvim podpredsednikom, na njegovo mesto pa naj pride eden član manjšine. Temu predlogu so se pa člani pododseka splošno upirali ter se v veliki razburjenosti razšli, zvečer so pa plenumu parlamentarne komisije naznanili, da niso ničesar storili. Ker se je tudi grof Badeni kazal zelo neprijaznega napram zahtevam desnice, se je nato vsprejela nam že znana izjava parlamentarne komisije. Vsa vprašanja so ostala

torej nerešena, položaj je mnogo resnejši, nego je bil pred prvo otvoritvijo državnega zbora in nam ni torej prav ničesar za sedaj pričakovati. Vendar je končno le še mogoče, da bo danes predsednikom izvoljen dr. Kathrein, ker je padel dr. Stranskega predlog in ker mu je parlamentarna komisija znova ponudila kandidacijo.

Nemško-nacijonalna stranka ali, kakor se oficijelno nazivlje, nemška ljudska stranka, je izdala o včerajšnji seji nastopni komunike: Zveza nemške ljudske stranke se je sošla in po kratki debati sklenila, tudi v trinajstem zasedanju v svrhu varstva „kratenih“ pravic avstrijskih Nemcev vztrajati v najodločnejši opoziciji nasproti vladi ter z vsemi mogočimi sredstvi tem ostreje nadaljevati obstrukcijo, čim več povoda za odločilni boj je dala vlada po sklepu dvanajstega zasedanja. Zveza je popolno prepričana, da bodo boj nemške ljudske stranke proti vladajočemu sistemu podpirale vse nemške stranke, katerim je res pri srcu blagor (!) nemškega naroda. Konečno se je sklenilo, da se o tem sklepu obveste vse nemške opozicijske stranke, od katerih se pričakuje, da bodo jednako postopale, ter da se zveza pod nikakim pogojem ne vdeležuje volitve predsedstva. Kot dodatek k tej izjavi pripominja „Bohemia“, da nemški kričarji ne bodo ovirali volitve predsedništva, ker njih boj ni naperjen proti parlamentarizmu, marveč le proti sedanjemu parlamentarnemu gospodarstvu. Takoj na to pa naglašava imenovana nemško-nacijonalna trobenta, da bodo nemški zastopniki glasno in najodločnejše ugovarjali izvolitvi dosedanjega predsedstva. V teh dveh stavkih vsakdo lahko uvidi velikansko nedoslednost. Bolj prijazne pa se kažejo kričarji misli o prepustitvi jednega podpredsedniškega mesta opoziciji in že sedaj izjavljajo, da bi v tem slučaju oddali svoje glasove grofu Attems. No, ta trud jim bo pa desnica že prihranila, kakor je to razvidno iz poročila o seji pododseka parlamentarne komisije.

Napitnica avstrijskega in nemškega cesarja, kateri smo včeraj na kratko omenili, sta glede na važno politično vsebino presenetili vse politične kroge. Ker smo že navedli najvažnejše stavke iz napitnice avstrijskega cesarja, preostaja nam le še, povzeti nekaj najbolj važnih stavkov iz odgovora cesarja Viljema. Ta se najprej zahvaljuje na tako veličastnem vsprejemu, potem pa na podlagi zgodovinskih dogodkov proslavlja Mažare kot hraber in delavni narod, ki se sme prištevati največjim kulturnim narodom. Pri tej priliki omenja tisočletnice, otvoritve železnih vrat in veličastnih stavb. Govoreč o splošni udanosti, ki jo skazujejo cesarju Fran Josipu vsi avstrijski narodi in sploh cela Evropa, izjavlja, da se tudi on po sinovsko ozira na našega vladarja kot svojega očetovskega prijatelja. O trozvezi pa pravi nastopno: „Po modrem posredovanju Vašega Veličanstva obstoji naša zveza, v blagor naših narodov neomajna, trdna in neomahljiva, ki je Evropi že dolgo ohranila mir in ga bo še tudi nadalje.“ Z vzklikom „Moriatur pro rege nostro“ in „Eljen a király“ je zaključil gost našega vladarja svojo napitnico. Kakor listi poročajo, je naredila ta napitnica na vse kroge najboljši vtis.

Grški krog so, kakor je bilo pričakovati, zelo nezadovoljni s takim sklepom miru, kakoršen se je dosegel po posredovanju velevladstij mej grško in turško vlado. Posebno ostro se izražajo grški listi o finančni kontroli in se mnogostransko pečajo z idejo, da bo grški parlament zavrgel mirovno pogodbo. Do tega pa najbrže ne bo prišlo, kajti kakor naglo se vsaj deloma pozabi občutni udarec, katerega je povzročila nesrečna vojska grškemu kraljestvu, bodo merodajni krogi uvideli, da ima ministerski predsednik Rallis prav, ko trdi, da bi odklonitev mirovne pogodbe povzročila zopetni pričetek vojske, za katero pa v kljub preveliki samozvesti manjka potrebnega poguma. Ne preostaja jim torej nič drugega, nego ukloniti se neizogibni usodi.

O **izobčenju španskega finančnega ministra** Navarro Revertera objavljajo razni, posebno pa židovsko-liberalni listi, vsakovrstna, deloma izmišljena, deloma zavita poročila in skušajo s tem storiti korak dalje v blatenju katoliške cerkve. Res je, da je fiscus po prizadevanju finančnega ministra s silo ugrabil cerkveno posestvo, pripadajoče romarski cerkvi N. Lj. Gospe v Llochu in pregnal tam nastavljenega duhovnika ter mu vzel vse pravice do uprave dotičnega posestva. Povsem neresnično pa je, da je 70letni škof otoka Malorka (Baleari) Cervera y Cervera iz lastnega nagiba izrekel izobčenje, marveč se je to zgodilo ipso facto in je to izobčenje

„Tako, sedaj pojdi“, pravi popotnik, spustivši roko. „Pojdi in hvali Boga, da si ostal živ in zdrav . . .“

Tudi popotnik zažvižga, steče k vratcem, in čuti je, kako preskoči jarek. Nekaj zlega sluteč in še vedno v strahu odpre stražnik obotavljaje vrata in steče z zaprtimi očmi nazaj. Na ovinku velikega drevoreda sliši brze korake, in nekdo vpraša s piskajočim glasom:

„Ali si ti, Timofej? — Kje pa je Milka?“

Ko preteče ves dolgi, veliki drevored, zapazi v temi majhno, motno luč. Kolikor bližje prihaja lučici, toliko tesneje mu je pri srcu, toliko bolj ga muči zla slutnja.

„Zdi se mi, da je luč v cerkvi“, misli. „Kako naj bi bila v cerkvi? Reši nas, usmili se nas nebeška kraljica! Da, tako je!“

Za hip stoji stražnik pred razbitim oknom in strmi pred oltar . . . Voščena svečica, katero so pozabili ugasniti tatje, plapolala v vetru in meče motne, rdeče pramene na razmetana mašna oblačila, na preobrnjeno skrinjico in sledove nog ob altarju in žrtveniku.

Se nekaj hipov poteče in besni vihar nosi hitre, nejednakomerne glasove zvona sile čez pokopališče.

imenovani škof samo naznanil, sklicevaje se na tridentinski cerkveni zbor. Sicer pa tudi zmernejši liberalni listi grajajo postopanje finančnega ministra, o katerem bo Vatikan izrekel konečno sodbo.

Nizozemski državni zbor, generalstaaten imenovan, je otvorila včeraj kraljica-vladarica, spremljana od mladoletne kraljice Vilhelmine. V prestolnem govoru je najprej izražala nado, da bo koncem tega zasedanja že lahko prevzela vlado kraljica Vilhelmina, potem pa omenjala del, ki čakajo rešitve. Najvažnejše predloge so: odprava namestništva pri vojaštvu, varstvo otrok in mladoletnih delavcev ter uvedba obligatornega šolskega pouka in zavarovanja za delavce. Konečno govori še prestolni govor o načrtih glede delavskega in stanovanjskega vprašanja ter o nekaterih delih, ki so potrebna z ozirom na kolonijalno politiko. Kakor je razvidno iz tega, ima vlada precej smisla za socialno preobnovo, katere rešitev je pa seveda še odvisna od postavodajalnega zastopa.

Cerkveni letopis.

Slovesnost v Gorjah.

(Izv. dopis.)

V nedeljo 19. t. m. so prišli prevzvišeni gospod knezoškof v Gorje birmovat in posvečevati veliki altar. Dosedaj se je namreč rabil portatile; sedanjí župnik Gorjanski, gospod deželni poslanec Ažman je oskrbel lep kamenit altar iz pisanega marmorja, tako da se lepo prilega ostalej zgradbi. Vse delo je izvršil znani kipar gosp. Vurnik iz Radovljice.

Knezoškof so dospeli v Gorje že v saboto kmalu po šestih popoldne. Gorjanci že devet let niso videli svojega višjega pastirja, zato so pripravili res dostojen sprejem. Vse hiše so bile v zelenju in zastavah, ob cesti in okoli cerkve pa so stali mlaji. Slavolokov sem naštel samo v farni vasi pet; najlepši je stal pri vhodu v vas, in je nosil napis: „Blagoslovljen bodi, ki pride v imenu Gospodovem“. Tu so pričakovali ljudje knezoškofa. Pozdravili so jih: domači g. župnik, mnogozaslužni župan Gorjanske občine g. Jakob Žumer, načelnik požarne brambе g. Vinko Černe in belo oblečena deklica, katera jim je v imenu mladine podala šopek iz samih planink. Med slovesnim pritrkavanjem in streljanjem so se podali škof v krasno ozaljšano in lepo razsvetljeno cerkev, kjer je domači g. župnik dal blagoslov z Najsvetejšim.

Kmalu na to so priredili domači peveci in požarna bramba podoknico. Zapeli so: 1) v Gorenjsko oziram se (Flejšman), 2) Nazaj v planinski raj (Nedved), 3) O mraku (dr. Ipavec), 4) Večerni zvon (Ang. Hribar). Ker so bili dobro pripravljeni, je bilo petje res dostojno tako visokega gosta. Knezoškof so v svoji prijaznosti stopili med nje ter se jim zahvalili in jim izrekli svoje priznanje. Gotovo jih bo ta pohvala izpodbudila, da se še naprej vadijo v blagglasnem petju, kar na deželi ni lahka stvar, ker imajo peveci obilo drugega dela in le malo časa za vaje.

Med tem se je naredila noč in pričela se je razsvetljava. Hišni gospodarji so kar tekmovali med seboj, kdo bo lepše razsvetlil svojo hišo. Posebno se je odlikovalo župnišče, šola in „Gorjanski dom“. V velikem oknu nad cerkvenimi vratmi je bil krasen transparent z napisom:

PaX, MVLta AfferentI

aeqVe aC eXOIplentIbVs

Dona SpIrItVs sanCI

nad župniščem pa:

VDane Gorlanske oVCiCe

VIšeMV pastIrIV

InkobV

tisVČkrat sLaVa!

Na prostornem farovškem vrtu so zažigali bengaličen ogenj in spuščali rakete in na bližnjih hribih so goreli kresovi, kateri so daleč na okrog označevali radost Gorjancev, da imajo g. knezoškofa v svoji sredi. Ker smo pričakovali prihod Njeh Prevzvišenosti še le v mraku, so se tudi v Spodnjih Gorjah dobro pripravili za razsvetlavo; škoda, da niso mogli z njo pokazati g. knezoškofu svoje udanosti, ker so se peljali skozi to vas še pri belem dnevu.

Svetinje za novi altar so pripeljali knezoškof seboj, in sicer sledečih mučenikov: Svetega Kancija, Kancijana, Kancijanile, Diódora, Fiorija, Jurja, Optata in Kolumbe. Koj zvečer so jih prenesli v zato pripravljeno mrtvašnico, kjer so duhovniki potem opravili svoje molitve, prosto ljudstvo pa je čulo

pri njih celo noč. Nad vratmi mrtvašnice se je svetil rudeči transparent: „Vsi sveti mučeniki za nas Boga prosite!“

Drugi dan se je pričelo cerkveno opravilo ob osmih. Prvo je bilo na vrsti posvečevanje altara, katero je trajalo dobri dve uri; ljudem so se jako dopadli lepi cerkveni obredi, kateri so se vršili pri tem svetem opravilu. Liturgično petje je oskrbel strogo po cerkvenih predpisih priznani pevec in skladatelj preč. gosp. gvardijan in župnik, P. Hugolin Sattner, ki se je v ta namen potrudil v Gorje; Bog mu poplačaj njegov trud. Na to so knezoškof prvi opravili sveto mašo na novoposvečenem altarju, iz koj potem se je začelo birmovanje, ker je zaradi pozne ure izostal cerkven govor in izpraševanje otrok; saj je bila tako že blizu jedne ure popoldne, ko so knezoškof opravili zadnje cerkveno opravilo, molitve za mrtve. Birmanih je bilo 345 otrok, ker je tudi iz sosednjih župnij prišlo mnogo birmancev.

Pri kosilu je domači g. župnik napil gospodu knezoškofu, izrazil svoje veselje, da jih vidi čvrste in zdrave ter jim želim še mnoga leta. Gosp. knezoškof so se v svojem odgovoru zahvalili za voščilo, omenili sedanjih nemirnih časov in opomnili, naj ne pozabimo, da je bil svet s trpljenjem odrešen. Če se hoče dandanes kaj doseči, je treba sloge, katero so posebno priporočevali, ter izrazili željo: „Ut omnes unum sint“.

Na to so se še vdeležili slovesnih litanij, ter se potem odpeljali na Breznico. Spremljevale so jih naše iskrene želje, naj jih Bog ohrani še mnogo let!

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, dne 21. sept.

Po otvoritvi današnje izredne seje naznani župan mej drugim, da mu je potom deželne vlade došla najvišja zahvala za čestitko in udanostno izjavo mestnega sveta povodom rojstvenega dne cesarjevega, ter da je slov. katol. delavsko društvo doposlalo resolucijo, sklenjeno na zadnjem shodu v Vodmatu, v kateri se občinski svet naproša, naj po možnosti skuša preprečiti nameravano slavnost povodom ustanovitve Südmärkinega „Süngerbunda“. K tej resoluciji pripomni župan, da ta zadeva ne spada v področje mestnega sveta, in si izprosi dovoljenja, da jo odstopi deželni vladi.

V odsek za posvetovanje o ustanovitvi mestne godbe se na predlog odb. Gogole izvolijo odborniki dr. Požar, Svetek in Ravnihar.

Prva točka personalno-pravnega odseka se odstavi z dnevnega reda, o dopisu deželne vlade glede prošnje stavbenika V. Treota za stavbinsko dovoljenje pa poroča odb. Gogola. Poročevalec naznani, da je ministerstvo odklonilo priziv mestne občine v tem oziru in toraj ne preostaja ničesar drugega, nego izročiti ves akt mestnemu pravnemu konzulentu, da nastopi v slučaju, da je nade na popoljen uspeh, pot tožbe proti ministerstvu, sicer pa se morajo vsprejeti v stavbeni red določbe, ki jih zahteva ministerstvo. — Odsekov predlog obvelja.

O nakupu nekaterih parcel za napravo Kuhnove ceste poroča v ime finančnega odseka odb. Zabukovec. Po daljšem pogajanju se je posrečilo, pogoditi se za ceno 4 gld. 50 kr. za kvadratni seženj in bi znašala svota za približno 1250 kvadratnih sežnjev 4700 gld. Poročevalec konečno predlaga, naj se odobri pogojena cena.

Temu predlogu se protivi odb. dr. Gregorič, ki naglašja, da projektovana Kuhnova cesta ni nujno potrebna, in predlaga, naj se dotična svota raje porabi za popravo v slabem stanju se nahajajoče Martinove ceste. — Pri glasovanju obvelja odsekov predlog.

O prošnji mestne hranilnice za odobritev obrestne mere 4-8 % glede posojila v znesku 30.000 gld., dovoljenega društvu „Narodni dom“, poroča odb. Svetek in predlaga, naj se odobri, čemur mestni svet pritrdi.

Nato slede poročila stavbnega odseka.

O stavbnih delih, ki jih je radi nujnosti oddal mestni magistrat, poroča odb. Klein. Naprava škarpe in kanala ob Ljubljani se je oddala stavb. Supančiču za svoto 323 gld. 20 kr., štukatorska in kiparska dela v mestni dvorani so se oddala za ceno 4400 gld., ključavničarska dela pa za 436 gld. tukajšnjemu mojstru Spreitzerju. — Na poročevalcev predlog se ta oddaja naknadno odobri.

Ugovoru Iv. Kneza na Mar. Terezije cesti, kateremu se je zabranilo dovoljenje hleva, se na predlog

poročevalca dr. Stareta ugotovi, ker projektovane ceste vlada ni potrdila, nasprotno se pa odkloni priziv Al. Pauschina, ki vkljub večkratnemu pozivu mestnega magistrata ni voljan pri svoji hiši v Rožnih ulicah pravilno urediti greznice in stranišč. Poročevalec odb. dr. Požar.

Prošnji Marije Potočnikove za spremembo regulacijske črte pri njenih hišah št. 5 in 7 ob Šempeterski cesti v svrhu prezidave se deloma ugotovi.

O predlogu odb. Subica glede ustanovitve grelnice poroča odb. Kozak in predlaga, naj se ta misel sploh opusti, mesto tega pa dotični denar po potrebi razdeli mej mestne uboge.

Temu predlogu se odločno protivi odb. Subic, ter naglašja, da se je odsek za uboge premalo informoval, ker je njemu znano, da je mnogo prebivalcev, ki bi radi donesli za prepotrebno napravo. Za olepšavo mesta, pravi govornik, žrtvujemo tisoče, toraj se bo tudi lahko porabilo par stotakov za ustanovitev grelnice. Z ozirom na mnenje, da bi ta naprava služila samo žganjarjem, pravi govornik, da moramo skrbeti tudi za te, ker so tudi ljudje, ki so večinoma po nesreči prišli do takih razmer in so tudi usmiljenja vredni. Vsled tega predlaga, naj se predlog vrne magistratu v natančnejše informovanje. Predlog, ki ga podpira tudi odb. Mali, se vsprejme.

O izdajanju ubožnih sprical v smislu novega civilno-pravnega reda poroča prvi mag. svetnik Vončina in predlaga: spričevala naj izdaja župan ali njegov namestnik, v to svrhu potrebne poizvedbe se pa izvrše po okrajnih načelnikih. Predlogu se pritrdi.

Odbornik Zabukovec poroča o predlogu odbornika dr. Gregoriča glede spremembe oskrbovanja ubogih z ozirom na novi domovinski zakon ter naglašja, da je za to stvar še dovolj časa do l. 1901, ko se prične dejanj-ki izvrševati omenjeni zakon.

Odb. dr. Gregorič pripomni, da je imel posebno v mislih preuredbo mestne ubožne hiše, ki se ne dá izvršiti v par mesecih.

Župan omeni k temu, da je že v delu tak načrt, kakor tudi oni glede splošne preuredbe oskrbovanja ubogih, ki se v kratkem predložita mestnemu zboru.

Nato se vsprejme odsekov predlog.

Ubožna ustanova El. Karlicheve v znesku 100 gl., katere obresti naj se podele vsako leto na dan sv. Elizabete mestni ubogi, se vsprejme v mestno upravo. — Poročevalec magistratni svetnik Vončina.

O nasvetih pelicij. komisarja glede ustanovitve mestne posredovalnice za posle in delavce poroča odb. Plantan. Polic. komisar je podal daljše poročilo, v katerem slika nujno potrebo takih posredovalnic iz socialnih in tudi нравnih ozirov, ter podaja navodila za poslovanje take posredovalnice. Taksa za vsak prijav bi se določila na 10 kr., kot nagrada pa bi se zaračunilo 5 odstotkov dogovorjene mezde. — Ker zadeva še ni popolno dozorela, se vsprejme v principu, da se uvede taka mestna posredovalnica, in magistratu naroči, da izposluje potrebno koncesijo, podrobnosti se pa obravnavajo pozneje.

Prošnja štirih prodajalk na Pogačarjevem trgu, naj se jim dovoli še nadalje prodajati v barakah, o kateri se je vnela daljša debata mej poročevalcem Zabukovec, podžupanom in odb. Staretom kot contra — ter odb. Terčkom, Velkavrhom in dr. Požarom kot zagovorniki, se je odklonila ter potrdil odlok magistrata, ki določa, da se morajo s 1. nov. podreti vse barake, razven onih, v katerih se nahajajo prodajalnice, ki se še ne morejo preseliti v prejšnje lokale.

Prošnji zadruga prevoznikov, naj se radi pomankanja prometa opusti stojišče na Resljevi cesti, se ugotovi. — Per. od. Zitnik.

Podžupan poroča o županovem predlogu, naj bi se uvedel nov način odvažanja in nabiranja smetij. Po tem predlogu naj bi se omislilo kakih 1200 železnih posod s hermetičnim pokrovom, katerih bi dobila vsaka hiša po jedno oziroma več. V te posode bi se spravljale smeti. Vsak teden po dvakrat bi se te posode pobirale s posebnim vozom, na katerega bi se jih naložilo po 30 in odvedlo na smetišče. Skupno bi znašali stroški za posode okroglo 12.300 gld. in za dva vozova 1800 gld. V pokritje stroškov bi se pobirala od vsake posode letna taksa v znesku 3 gld. — Ta način nabiranja smetij naj bi se uvedel s 1. januarjem 1898. leta. — Podžupan predlaga, naj se za sedaj še ne uvede ta

drag način, posebno še, ker se poskus drugod ni obnesel.

Po nekaterih pojasnilih odb. dr. Gregoriča in Velkavrh ter župana glede zboljšanja sedanjega načina pobiranja smetij, se vsprejme odsekov predlog.

Konečno poroča podžupan o predlogu magistratovem, naj bi se za portale in naogledne predalnice, ki segajo čez stavbeno črto na javni svet, pobirala posebna priznalna najemščina.

Sprejmo se brez debate nastopne določbe:

1. za vsak premičen ali nepremičen portal in predalnik, ki sega čez stavbeno črto, se pobira letna najemščina, ki znaša $\frac{1}{2}$ odst. letne najemščine, ki se plačuje od onega lokala, h kateremu portal ali predalnik pripada; najmanjša najemščina znaša 1 gl. na leto;

2. za samostojne, večinoma za reklamo služeče predale se zaračunava najemščina po velikosti in obsežnosti;

3. določbe stopijo v veljavo s 1. jan. 1898.

Ostale točke dnevnega reda se obravnavajo v tajni seji, o točkah, ki so se odstavile z dnevnega reda, se pa obravnava prihodnji petek.

Dnevne novice.

V Ljubljani. 23. septembra.

(Volitev za pridobninsko komisijo.) Pridobninski zavezanec II. razreda vse dežele Kranjske volijo neposredno iz svoje srede, oziroma iz kroga vo-dečih obratnih uradnikov tri komisijske ude in tri namestnike, in sicer 5. oktobra 1897 v pridobninsko komisijo. Vselej želje mnogih udeležencev se vabijo volilec najuljudnejše k razgovoru gledé imenovanja kandidatov. Ta razgovor bo v ponedeljek 27. septembra 1897, ob 11. uri dopoldne v telovadnici I. mestne deške ljudske šole (Komenskega — prej Poljska ulica). — Predsedništvo trgovske in obrtne zbornice.

(Iz Zaplane.) Po triletnem trudu in skrbih prišel je tudi za nas veseli dan, o katerem se je posvetila naša nova župna cerkev. Dne 11. t. m. so se v ta namen pripeljali k nam prevzvišeni g. knezoškof. Ob meji župnije so jih čakali zaplanski možje ter jih po svojem duhovnem pastirju najprisernejše pozdravili. V spremstvu teh mož med pritrkavanjem zvonov in gromenjem topičev pripeljali so se prevzvišeni do kapelice lurske Matere božje, stoječe vrh hriba — in tu pričakovala je težkega srca mladina svojega višjega pastirja ter mu po deklici izrazila svoja srčna čutila. Od tod so prevzvišeni v procesiji šli do Zaplane, kjer so v starej cerkvi opravili svojo pobožnost. S tem je bila slovesnost za ta dan končana. S trdnim zaupanjem, da se nam do jutra zvedri nebo ter nam ne kvari velike slovesnosti, smo se podali k počitku. — A varali smo se, kajti v skoraj neprestanem dežju vršiti se je morala ta za Zaplano velepomembna slovesnost. A dasi niso ravno topiči v polni meri mogli razodevati veselja vernih Zaplancev, dasi pripravljeni kresovi niso mogli bližnji in daljni okolici naznanjevati tega za Zaplano pomenljivega dne — vendar so obrazi župljanov — solze v očeh marsikaterega razodevale, da se vsi ve-sele tega dne, da so hvaležni Bogu zanj, kateri jim ga je naredil. Hvaležni smo pa tudi — in očitno tu svojo hvalo izrekamo vsem, kateri so nam pripomogli k novi stavbi. V prvi vrsti bodi najiskrenejša zahvala prevzvišenemu g. knezoškofu, ki so tudi v tako slabem vremenu požrtovalno opravili posvečenje cerkve. — Hvala bodi vsem, kateri so bodi z denarjem ali na kak drug način pripomogli, da se je v naših slabih okoliščinah mogla cerkev dovršiti — zlasti hvala vrlim Rovtarjem in Vrhničanom, ki so nam z vožnjo bili v veliko pomoč. — Stotero poplačaj ljubi Bog vsem, kar so storili kakor zanj tako tudi za nas.

(Dnevni red) občinskega sveta izrednej seji, ka-tera bode v petek dne 24. sept. t. l. ob šestih zvečer v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulici. I. Personalnega in pravnega odseka poročilo: o izjavi pravnega konzulenta mestne občine ljubljanske o zadevi uknjižene servitute pri posestvu kneza Karola Auersperga. II. Stavbenega odseka poročila: 1. o odobritvi regulacijskega načrta in o dotičnem razpisu c. kr. deželne vlade; 2. o nav-svetih enkete, sklicane zaradi rešitve kolodvorskega vprašanja; 3. o dopisu županovem glede rešitve Ivan Mohorčevega rekurza v seji obč. sveta dne 7. septembra t. l.; 4. o oddaji del za napravo Kuhrove ceste; 5. o regulacijskem načrtu za oni del

mesta, ki leži za južnim kolodvorom ob obeh straneh Dunajske ceste.

(Občni zbor ljubljanske čitalnice.) Soboto, dne 25. septembra ob 7. uri zvečer bode v mali dvorani „Narodnega doma“ izredni občni zbor Čitalnice ljubljanske, da se volijo trije odborniki v dopolnitev čitalniškega odbora. Podpisano prvosedništvo vabi uljudno P. T. častite društvenike k temu shodu ter naznanja, da se posebna vabila ne bodo razpošiljala. Prvosedništvo Čitalnice ljubljanske.

(Iz Spod. Idrije.) Ne pisali bi več o zad. shodu, a mokrači sami za lažljivo cunjjo nam dajejo povod. Zadnji „Delavec“ je prinesel poročilo o tem shodu. Če je bil do sedaj kdo cmahljiv v veri, da mokrači ne znajo drugega kakor lagati, se je sedaj lahko vtrdil v tem in do cela prepričal. Piše, da „Slovenec“ zopet laže. Čudno, da vedno le po sebi hlače meri. Z vso sigurnostjo klepeče, da je bil ta shod javno razglašen. Kje so bili kaki lepaki? Kdaj je klical občinski sluga? Kdaj je bil naznanjen sploh v katerem časopisu? Pravijo, da so vabili kmete in da so bili tudi zraven. Res je to; a naši kmetje niso vedeli za shod, še le kapelan jim je povedal o njem. Vabili ste pač kmete in tudi prišli so k vam; toda kateri? Vabili ste in prišli so tisti prijatelji iz Plužna, Lazca in sploh cerklanskega okraja, ki so imeli smolo s Kristanom v Cerknem. Prišli so misleč, da se jim bo tu obneslo, kar se jim ni v Cerknem; a varali so se. Mokrači lažejo, da niso kapelana vunj vrgli, ampak le peljali (!). Lažejo, da ni šel kapelan nazaj pri drugih vratih, ampak šel k županu. Mokrači! Vedno pripovedujete, kako so mastne duhov. plače, da ž njimi lahko rede trebuhe, potrudite se in do-kažite kapelanu, da je šel po župana in on vam odstopi vso letno plačo. Dvojno dobro. Skazala se bo resnica in ob enem boste tudi videli in imeli sami mastno kapelanovo letno plačo. Mokraška cunjja, ki ima patent za laži, pravi tudi, da je Kristan rekel o Badeniju, da je naredil poklon klerikalni stranki ne pa o Kielmansegu. Oh, mokrači, ali res mislite, da je vse belo vže črno, če le vi tako rečete. Kako je pa še povdarjal Kristan besedo Kielmansseg in potem povedal o njem omenjeno. Pravi, da je župan prišel kakor divjak. Mokrači le počasi, dokler vas ni bilo pri Fari, se ni moglo govoriti o divjakih. Učite se Kristanovih nauk, ki trde, da ste se spo-polnili iz opice — a skušnja uči, da greste nazaj odkar ste mokrači ne le v opice, ampak v prave zveri. Pravite, da se ne zaletavate v nikogar, a če bo gos-pod kapelan tako postopal, bode se porezal. V pričo tako infamnih žalitev ne bodemo molčali. Saj ste hoteli celo vničiti kapelana; če bi kaj vedeli o njem, vže davno bi bili zbobnali po svetu. Koncem vseh lažij se začno mokrači tolažiti, da bodo v krat-kem imeli nov shod in da se bodo s kapelanom videli pri Filipih. Ne vemo, kako pojde. Bode treba najprej zopet zlagati za Kristana. V Spodnji Idriji vas itak nobeden noče; vaši gostilničarji se pa tudi jeze, da jim mokraška gostilna ne nese. Le višjim mokraškim gospodom se dobro godi; podložni se pa počutijo prav slabo.

(Šolske vesti) Pod tem naslovom prinesla je „Ljubljancanka“ poročilo o zasebni čveterorazredni ljudski šoli, katero vzdržuje nemški šulverajn v Lju-bljani. Poroča pa o tem „Ljubljancanka“ tako-le: „V čveterorazredno zasebno ljudsko šolo nemškega šulferajna bilo je za šolsko leto 165 dečkov vspre-jetih. Izmed teh je 162 katoličanov, 1 protestant in 2 žida. 89 jih je nemškega maternega jezika, 5 odst. jih je iz rodbin, v katerih se govori oba deželna jezika, 6 odst. jih je pa italijanskega rodu.“ Dalje pa piše še uradni list: „17 učencev pa ni bilo radi neznanja materinskega jezika (wegen Unkenntnis der Muttersprache) vsprejetih. Na prvi hip se človeku tako pisanje malo smešno vidi, seveda ako pa pozna ideje onih mož, ki so pri našem uradnem listu, že kmalu lahko spozna, kakšna „Muttersprache“ je to. Sicer pa, mimogrede rečeno, kdor pozna otroke, ki pridejo na razne, dostikrat prav zanimive načine v te vrste šole, vedel bi napisati najbrž precej dru-gačne šolske vesti.

(Domača umetnost.) Tukajšnji narodni knjigovez gosp. Ivan Bonač razstavil je v izložbenem pro-storu tvrčka Gričar & Mejač v Prešernovi ulici v njegovi knjigoveški delavnici izvršeno krasno m a p o. Mapa je iz elegantnega chamois-usnja, ima vložene primerno pozlačene mozaik-okraske iz nežno-barvnega usnja, ob vogalih in v sredi pa pritrtjene krasne emajlovane embleme. Načrt in delo je izvršil res mojstersko sin imenovanega knjigoveza, France. Strokovnjake, pospeševalce in poznavalce domače

umetnosti opozarjamo, da si ogledajo to vse pozor-nosti vredno delo.

(Zdravje v Ljubljani) od 12.—21. t. m.: Novo-rojenih je bilo 21, mrtvorojen 1; umrlo jih je 30, med njimi za škariatico 1, za tifuzom (legarjem) 1, za jetiko 4, za želodčnim katarom 7, vsled mrtvo-uda 2, za različnimi boleznimi 15; med njimi je bilo 5 tujcev in 10 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škariatico 1, za grižo 2, za oslovskim (dušljivim) kašljem 1.

(Požar.) Dne 17. t. m. pogorelo je gospodarsko poslopje Mihaela Ostermana v vasi Kralje. Škode napravil je ogenj okoli 750 glđ. Poslopje ni bilo zavarovano. Vzrok ognja še ni znan, vendar pa imajo na sumu neko Ano Karl in vsa stvar se je ovadila c. kr. okr. sodišču.

(V bogoslovne semenišče v Mariboru) so vspre-jeti gg. abiturijenti: Martin Bauman iz Sv. Lo-renca na Dravskem polji, Iv. Bosina iz Dobove pri Brežicah, Franc Brezic iz Horjula, Franc Dokler od Nove Cerkve, Jos. Florjančič iz Studenca, Iv. Goričan od Sv. Lorenca na Dravskem polju, Fr. Heric iz Sv. Križa pri Ljutomeru, Avg. Jager od Sv. Jakoba v Slov. Goricah, Jak. Kosi od Sv. Križa pri Ljutomeru, Alb. Lubri iz Trbovelj, Ant. Novak iz Dobja, Fr. Osterman iz St. Jurja pri Kranju, Al. Poterš od Sv. Urbana pri Ptuj, Anton Pučnik iz Konjic, Jak. Rabura iz St. Jurja ob juž. žel., Jak. Rauter iz Ljutomera, Matija Slavič iz Sv. Križa pri Ljutomeru, Fr. Spindler od Male Nedelje, Anton Stergar iz Pišec, Fr. Stuhec od sv. Križa pri Lju-tomeru, Jos. Skrinar iz Brežic, Ev. Vračko od Sv. Magdalene pri Mariboru, Iv. Zajec iz Motnika in Ign. Založnik iz Vitanja. — Šolsko leto v bogoslovji se prične z duh. vajami 1. oktobra. Predavanja se začno 5. oktobra.

(Umrli) je v Hajdini umirovljeni kaplan gosp. Jakob Vindiš v 27. letu. — Naj v miru počiva!

(Šolsko leto) se je kakor končalo, tako tudi pri-čelo v St. Lambertu brez svete maše, brez poklicanja sv. Duha, brez župnikove vednosti, po komandi žu-panovi, po navodilu iz Litije.

(Koroške novice.) Telefon dobimo v Celovcu menda že oktobra meseca, — če bo res! — V Gli-nici je utonil učenec V. Enzfeldner iz Celovca. — Železnica skozi krško dolino je dovoljena. Zidala jo bode tvrčka Haserl in Stern na Dunaju. Z delom pričnejo prihodnje leto. — Avstrijski pivovarji so imeli dne 7. in 8. t. m. shod v Celovcu. Mesto je razobesilo na trgih svoje frankfurterice. Vsakemu hočejo pokazati svoje „nemštvo“. — Petindvajset-letnico svojega obstanka je praznovala dne 19. t. m. slovenska posojilnica v St. Jakobu v Rožu! Česti-tamo ob tej priliki najstarejši naši slovenski posojil-nici, želeč, da i v bodoče krepko deluje v blagor národa našega! — Podružnico avstrijskega čebelar-skega društva so ustanovili v Ločah. Ravno tam je imel gosp. ravnatelj dr. E. Kramar dne 8. t. m. kmetijsko predavanje. — Nove zvonove dobijo v St. Juriju ob Zili. — Delavec Jakob Memer v Baj-tiščah služi sedaj že 55 let kot žicar v bajtiških fužinah. Pač redek slučaj pridnosti in vstrajnosti, posebno v naših časih. V priznanje tega je posest-nik fužin, gosp. Voigt, podelil zvestemu delavcu že meseca aprila 50 glđ. v zlatu, in sam svitli cesar ga je odlikoval s tem, da mu je dne 22. julija po-delil zlati križec za zasluge. Dne 29. avgusta po sv. maši je gosp. okrajni glavar Mac Nevin pripel križec odlikovanemu delavcu na presi. — Mnogo težkih križev je nosil naš sodelavec Memer v svojem dol-gem življenju in delovanju, in le od srca želimo, da bi sedaj še dolgo nosil lahki in častni zlati križec! — Dež. vlada je izdala poziv, s katerim zaukazuje, naj se potom občinskih predstojništev nabirajo milo-dari za prebivalce na Ziljski Bistrici, oškodovane po velikem požaru dne 5. sept. t. l.

(Opat Avguštin Duda O. S. B. †.) Poroča se nam: Dne 20. septembra je preminul v benediktin-skem samostanu v St. Pavlu na Koroškem po dolgi hudi bolezni tamošnji opat č. g. Avguštin Duda. Pokojnik se je porodil dne 17. januarja 1827. l. v Trebišu na Moravskem. Samostanske obljube je napravil dne 22. sept. 1850. l., v mašnika bil po-svečen dne 27. julija 1851. l. Nad 30 let je bil opat. Letos, dne 17. januarja je slovesno obhajał 30 letnico, odkar je dosegel to častno mesto. Bil je pokojnik ob svojem času profesor bogoslovja; vi-tez reda železne krone III. vrste, knezoškof. kon-sistorijalni svetovalec in ud mnogih učenih družb. N. v m. p.!

(Petres.) Iz Rifenberga pri Gorici, 21. septembra. Prej ko ne, imeli ste v Ljubljani zopet potres. Cutili smo ga mi 21. sept. popoldne ob 2. uri prav močno, dva sunka valovita, in je trajal 1½ sekundo. Ljudje pri tleh stanujoči čutili so tudi podzemsko bobnenje. Smer mu je bila od jugo-zah. proti severo-vzhodu..

(Iz Pazina,) dne 20. septembra. V okolici Pazina je trgateg blizo končana. Grozdja se je nabralo malo, a to pa je jako dobro. Novo vino je sladko, kar že več let ni bilo. Premda je v mnogih krajih 12. t. m. zelo toča pobila, vendar se je povsod nekaj ohranilo, ker so bili le nekoji deli posejnih občin prizadeti. Tukajšnji laški trgovci z vinom so počeli pridno kupovati novo vino, da napolnijo svoje kleti in da bi pozneje s ceno vina po volji ravnati zamogli. Sedaj se drže od 15 kr. naprej po litru. Opozarjamo slovenske vinotrčce, da se na postajah železnice — posebno v Pazinu — ne dajo pregovoriti od laških agentov, da je tu ali tam vse toča pobila itd. To je njihova navadna vsakoletna taktika, da se Lahom bolj žepi polné. Kdor je tukaj še nepoznan, naj se, prišedši v Pazin, obrne na gospode Janka Kočevar v občinskem uradu, Antona Bertoša, trgovca, in Ivana Načinovića. „Svoji k svojim!“

(Velika nesreča na Reki.) Iz Novoga dohajajoči parobrod „Ika“ trčil je dne 31. t. m. zvečer z nekim izlazečim angleškim parobrodom. Parnik „Ika“ je bil lastnina „ogersko-hrvatske družbe“. Bil je dolg 37 m z vsebino 110 tonad; stroj je imel moči za 30 konj. Ladjica je oskrbovala promet med bližnjimi pomorskimi mesti reškega zaliva. Število utopljenecv se ceni na 35. Med utopljenici je tudi župnik iz Kostrene sv. Lucije Fr. Pavličič. — Čudno, da so v malo letih tolikrat trčili — a zdaj najstrašnejše. Govori se, da je bil med potniki neki profesor bogoslovja z Dunaja — ne vem, ali se je rešil ali ne.

(Iz Würzburga) nam piše prijatelj na potu: Princ Maks Saksonski, sorodnik naše cesarske hiše, se vrača prihodnji teden zopet v Eichstätt, kjer je študiral bogoslovje in bo tam prevzel službo kapelana pri cerkvi sv. Walpurga.

Narodno gospodarstvo.

Mejnarodna razstava v Parizu.

Nj. prevzvišenost c. kr. trgovinski minister naglašja v svojem pozivu k udeležbi na mejnarodni razstavi umetnin in proizvodov prirodninskih plodin, obrtnostij in industrij, katera bo 1900. leta v Parizu, da si je Francoska postavila nalogo, v svoji stolici zbrati v živi sliki vse kulturne pridobitve sedanjega časa, potekajoči dobi postaviti spomenik ter bližajočemu novemu veku položiti temelj. Avstrijska vlada se ni odtegnila uvaževanju, da je udeležba na tej razstavi reprezentativna dolžnost, zajedno pa tudi važna narodnogospodarska korist, ker daje priliko, da se okrepe obstoječe, a tudi osnujejo nove prometne zveze.

Zato se je na podstavi Najvišjega odločila sprejelo povabilo francoske republike za uradno udeležbo. Da se pa more veljavi, ki jo sme Avstrija zahtevati za-se kot gospodarska in umetnostna velesila, pokazati v Parizu, treba je napeti vse moči.

Nj. prevzvišenost poziva tedaj v svojem oklicu vse, ki so s svojim delovanjem v to poklicani, da v ta namen svoje najboljše moči posvetijo, da skušajo doseči najvišjo stopinjo možne popolnosti. Ta poziv se obrača do vsakega: do izkušenih in zmožnih nastavnikov, katerim razsežnost njih obratov dopušča in vелеva večje stroške, kakor tudi do gospodarsko šibkejših, toda po svoji zmožnosti za vspehe usposobljenih producentov.

Da se tudi na Kranjskem osobito onim, kateri se zanimajo za častno udeležbo na omenjeni svetovni razstavi, razjasni, kako doseči smoter, katerega poudarja predsednik c. kr. osrednje komisije, Nj. prevzvišenost gospod. trgovinski minister, v svojem oklicu, obdržaval bo c. kr. generalni komisar za svetovno razstavo v Parizu 1900, gospod c. kr. dvorni svetnik dr. W. F. Exner, dne 27. septembra 1897 ob pol sedmih zvečer v telovadnici prve mestne deške ljudske šole v Ljubljani (Komenskega, prej Poljska ulica) predavanje „O udeležbi Avstrije na pariški svetovni

razstavi 1900“, h kateremu uljudno vabita vse, ki se za to zanimajo:

C. kr. deželni predsednik: Viktor baron Hein s. r.

Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko v Ljubljani: Perd an s. r., zbornični predsednik.

Telegrami.

Dunaj, 23. sept. Kršč.-soc. poslanci so sklenili v klubovi seji, da pri prvi priliki v zbornici označijo svoje stališče glede jezikovnih naredb in glede nagodbe z Ogersko. Glede jezikovnih naredb bodo zahtevali, da jih vlada umakne ter izda zakon o jezikih. Pri volitvi predsedstva so sklenili, da oddajo prazne listke.

Dunaj, 23. septembra. V seji Slovan-ske krščanske zveze so se člani zelo pritoževali nad vladnim postopanjem. Sklenili so poslanci vstrajati pri sklepih vsprejetih na ljubljanskem vseslovenskem shodu, kolikor se tičejo narodnih zahtev Slovencev in Hrvatov. Vzlasti so poslanci povdarjali, da jim je nemogoče vstrajati pri večini, ako se ji pridružijo tudi italijanski poslanci.

Dunaj, 23. septembra. Liberalni veleposestniki so sklenili, da pri volitvi predsedstva oddajo bele glasovnice.

Dunaj, 23. septembra. V poljskem klubu so poslanci soglasno odobrili poročilo načelnika Jaworskega glede pogajanj z vlado in drugimi klubi večine ter sklenili, da se držijo svojih načel, ki jih vežejo z večino.

Dunaj, 23. septembra. (Poslanska zbornica.) Trinajsto zasedanje državnega zbora je otvoril danes dopoldne ob naznačeni uri grof Badeni, katerega je vsprejela četa Schönerijancev z ironično-divjimi živio-klici. Grof Badeni je povabil poslanca Zurkana kot starosto poslancev, naj prevzame predsedstvo. Poslanec Zurkan pozdravi v kratkem nagovoru zbrane poslance ter jih prosi, naj bodo jedini in opusté neploden prepir. Svoj govor konča s trikratnim živio-klicem na cesarja. Cela zbornica se je odzvala z živahnim odobravanjem temu pozivu, le eksvitez Schönerer je zaklical: „Živel nemški narod!“ Med celim govorom so njegovi pristaši kričali in ropotali. Takoj na to vpraša poslanec Pergelt, je li starostnemu predsedniku znano, so se li storili potrebni koraki v svrhu slovesne, v opravilniku predpisane otvoritve državnega zbora po cesarju. Predsednik Zurkan odgovori, da je po njegovem mnenju ta stvar pravica, nikakor pa ne dolžnost krone. Grozen vrišč je provzročilo vprašanje poslanca Gregoriga, kaj pomeni šestnajst policajev, ki so preoblečeni v služabnike. Vkljub nepopisnemu nemiru, vpitju in žvižganju proti Badeniju in večini se prične volitev predsedništva, katera se še vrši, akoravno je vrišč tako velik, da ni mogoče besedice razumeti. Posebno ostro napadajo češko-nemški kričači češke zastopnike.

Dunaj, 23. septembra. Današnja seja je jako burna; prvo besedo ima Schönerer, vihteč bič nad levico. Predsednikom je izvoljen dr. Kathrein z 203 glasovi. Devet glasovnic je bilo praznih. Opozicija se je zdržala glasovanja. Schönerer in tovariši kličejo: izdajica. Poslanec Pergelt predlaga konec debate in glasovanje po imenih. Seja se še nadaljuje. Podpredsednikoma sta izvoljena poslanca vitez Abrahamovicz in dr. Kramar.

Dunaj, 23. septembra. Zunanji minister grof Goluhowski je došel sinoči ob 7. uri iz Budimpešte.

Dunaj, 22. septembra. „Fremdenblatt“ poroča, da je pomiloščen radi razžaljenja Veličanstva obsojeni državni poslanec Szajer in so mu odpuščeni vsi pravni nasledki obsodbe.

Vratislava, 23. septembra. Nemški cesar je odpotoval predsinočnjim ob tri četrt na 10. uro iz Budimpešte in došel sem včeraj dopoldne, od koder se je odpeljal ob pol 5. uri.

Mesina, 22. septembra. Mesinski nadškof, kardinal Guarino je umrl minulo noč v 78. letu svoje dobe.

Madrid, 23. septembra. Ministerski svet se je včeraj sošel. Govori se, da namerava odstopiti finančni minister, ker kraljica noče podpisati nobenega dekreta finančnega ministerstva, dokler mu načeluje Revertera.

Madrid, 23. septembra. Najvišje vojno sodišče je ovrglo razsodbo vojnega sodišča v zadevi napadovalca Sampau radi nekega pogreška v sodnem postopanju.

Brindisi, 23. septembra. Kraje Saoa, Oria in Latiano je obiskal predvčeranjim zvečer grozovit orkan. Zagotavlja se, da je ubitih 40 in ranjenih 70 oseb. Do 20 hiš je razrušenih. Brzjavna zveza je pretrgana.

Umrli so:

21. septembra Andrej Dolinar, železniški sprevodnik v pok., 74 let, je bil mrtev najden v Tivolskem gozdu — umrl vsled kapa.

Tržne cene v Ljubljani

dne 22. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	11 20	Špeh povojen, kgr. . .	72
Rež, „	8 —	Surovo maslo, „ . . .	85
Ječmen, „	6 50	Jajce, jedno	3
Oves, „	6 20	Mleko, liter	10
Ajda, „	8 80	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	7 50	Telečje „	62
Kotulza, „	6 40	Svinjsko „	66
Krompir, „	2 60	Kostrunovo „	38
Leča, hkl.	12 —	Piščanec „	50
Grah, „	12 —	Golob „	18
Fižol, „	12 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	94 —	Slama, 100 „	1 60
Mast, „	76 —	Drva trda, 4 kub. m. .	6 80
Špeh svež, „	68 —	„ mehka, 4 „	4 50

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Motrina v 24. urah v mm.
22	9 zvečer	735.5	11.4	sl. jzah.	jasno	
23	7 jutraj	736.4	8.1	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	736.1	17.4	sr. jug	del. jasno	

Srednja včerašnja temperatura 13.0°, za 0.9° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Janeza Stegu iz Vel. Brda zemljišči (970 in 755 gld.) dne 27. sept. in 23. okt. v Senožečah.

Josipa Palme iz Dola nepremakljivo premoženje: oprava, posoda, podobe itd. (1256 gld. 61 kr.), terjatev 4520 gld., dne 27. sept. in 11. okt. na Brdu.

Jurija Samse z Gore zemljišče (1790 gld.) dne 28. sept. in 26. oktobra v Ribnici.

Antona Babiča s Ceste posestvo (2844 gld.) s pritliklami (21 gld. 50 kr.) dne 28. septembra in 26. oktobra v Velikih Laščah.

Marije Umek zemljišče v Cirkniku (1957 gld. 55 kr.) dne 29. sept. in 3. novembra v Mokronogu.

Josipa Novaka iz Sela posestvo (290 gld.) dne 29. sept. in 29. okt. v Radečah.

Janeza Kramžarja iz Dol posestvo (902, 226 in 360 gl.), terjatev 100 gld., dne 29. sept. in 29. okt. v Litiji.

Antona Brodarja iz Kanderš nepremakljivo posestvo (4110 gld.) in pristojevo (190 gld.), terjatev 200 gld., dne 29. sept. in 29. okt. v Litiji.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pragrađi pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstarejše, najprstneje, najreelneje in najceneje ljudsko domače zdravilo, ki uteši prane in plučne bolesi krč v želodcu itd. ter je vporabno notranje in zunanje.

V znak prstnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stojiče zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vrednejo ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in poznemovalce svojega jedine pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamo, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pragrađi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske pošne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 50 vinarjev. Manj kot 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak prstnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

139 20—17 v Pragrađi pri Rogatec-Slatini. 396 30-16

Naznanilo.

Udano podpisani naznanja p. n. občinstvu, da izdeluje vsa

krojaška dela

po najnižji ceni, sosebno za dijake, in se zaradi tega časti duhovščini, p. n. občinstvu in dijakom priporoča v izdatna naročila.

Z odličnim spoštovanjem

637 2

Janez Komat,

krojač. Tržaška cesta št. 12/a, tik tobačne tovarne.

Prodajalnica,

v katerej se izvršuje trgovina z mešanim blagom vže nad 30 let, odda se takoj v najem.

Natančna poročila daje lastnik **Frančišek Kos v Idriji.**

646 2-2

Št. 32.812.

Ustanova.

Za dobo prihodnjih treh let, t. i., za 1898. 1899 in 1900. podeliti je dvema deklicama **Katarine Warnussove ustanovo za vzgojo deklic** v znesku **126 gld.** na leto.

Pravico do te ustanove imajo deklice, ki so ustanovnici v sorodu, ali pa, ko bi takih ne bilo, hčere ljubljanskih meščanov.

Prošnje opremljene s potrebnimi dokazili vložiti je pri podpisnem magistratu **do 20. oktobra t. l.**

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 10. septembra 1897.

539 3-2

Št. 10.398.

Licitacija lož.

646 2-2

Za slovenske predstave v deželnem gledališču oddati so še lože v pritličji, kakor tudi v I. in II. nadstropji.

Zaradi oddaje teh lož vršila se bo licitacija

dné 24. septembra 1897. leta

ob 2. uri popoldne v deželnem gledališču.

Natančneje se lahko pozve v pomočni pisarni deželnega odbora.

Deželni odbor kranjski,

Ljubljana, dné 22. septembra 1897.

Št. 9818.

Razglas.

627 3-3

Zaradi oddaje brez odkupa zemljišč na **11.459 gld. 39 kr.** proračunjene zgradbe **4272 m dolge deželne ceste Gomila-Štamperk** v cestnem okraju trebanjskem se razpisuje

ponudbena razprava

na dan 27. sept. 1897.

To delo se bo oddalo počez ter je s 5% vadijem zgornje svote opremljene, s 50 kr. kolekovane ponudbe podati najkasneje do 12. ure popoldne zgoraj določenega dneva podpisnemu deželnemu odboru.

Ako se ponudba sprejme, bo vadij popolniti na 10% zdražnine, položi pa se vadij lahko tudi pri deželni blagajnici; v posledajem slučaju je ponudbi priložiti položnico.

Dotični načrti, proračun troškov, splošni in nadrobni pogoji so na videž razgrnjeni pri načelniku okrajnocestnega odbora trebanjskega, g. Juliju Treo, graščaku v Malivasi pri Trebnjem.

Ponudnik mora v svoji ponudbi izrecno izjaviti, da je načrte proračun troškov, splošne in nadrobne pogoje natančno pregledal in da se tem določilom, ako delo izdraži, brez pridržka podvrže ter zaveže zgradbo natančno po teh določilih za ponudeno svoto izvršiti. Ponudnik podpiše ponudbo s svojim imenom in priimkom ter pristavi svoj poklic in svoje bivaliče.

Ponudeno ceno je zapisati s številkami in s črkami.

Razsojo in izbor med došlimi ponodbami si deželni odbor pridržuje brezpogojno.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 12. septembra 1897.

Romarski vlak

na Sv. Višarje in k Mariji Pomagaj na Brezjah

vozil bo po jako znižani ceni in dobro urejen

v nedeljo 26. sept. t. l.

Vlak odpeljal se bode iz Celja v nedeljo, 26. t. m., ob 6. uri 45 minut zjutraj ter se bode sprejemali udeleženci na vseh postajah do Ljubljane in tudi v Ljubljani na juž. kolodvoru, od tu odhajal bode vlak proti Trbižu ob 9. uri 36 minut dopoludne.

Vožnja iz Ljubljane v Trbiž in nazaj stane v III. raz. 1-90 kr.

Vožnji listi naj se vsaj dva dni pred odhodom vlaka preskrbijo, in se dobijo pri podpisnem, pri g. Stefe-tu pred Škofo, pri platnarici za vodo, in pri g. Pirnatu. prodajalna v baraki na Sv. Jakeba trgu.

643 3-3

Potovalna pisarna Ed. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 566 10-8

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvirnih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

4 stanovanja

se oddajo s 1. novembrom t. l. na Poljanski cesti št. 72.

Natančneje se izve pri **Eliji Predovič-u** na Poljanskem trgu št. 5.

603 3

Št. 597.

Razpis.

647 3-1

Na mestni dekliški osemrazrednici pri sv. Jakobu v Ljubljani je stalno popolniti

mesto nadučiteljice

z letno plačo gld. 700.—, opravično doklado letnih gld. 100.— in s stanarino letnih gld. 120.—.

Prošnje je vlagati po službenem potu

do dné 20. novembra 1897

pri podpisnem šolskem oblastvu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dné 18. septembra 1897.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomažovo moko

je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavne nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.

Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročbe naj se pošiljajo

56 36-28

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomažovo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Dunajska borza.

Dné 23. septembra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld.	— kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	—
Avstrijska zlata renta 4%	124	10
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	65
Ogerska zlata renta 4%	121	70
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	30
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	942	—
Kreditne delnice, 160 gld.	358	15
London vista	119	75
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. valj.	58	70
50 mark	11	73 1/2
50 frankov (napoleonov)	9	52
Italijanski bankovci	45	15
C. kr. cekini	5	66

Dné 21. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld.	— kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160	25
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	85
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140	25
Dunavske vravnave srečke 5%	129	—
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109	50
Posojilo goriškega mesta	112	50
4% kranjsko deželno posojilo	98	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	70
Priporitne obveznice državne železnice	226	50
južne železnice 3%	182	10
južne železnice 5%	125	60
dolenjskih železnice 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	25
Rudolfove srečke, 10 gld.	26	—
Salmove srečke, 40 gld.	72	50
St. Genois srečke, 40 gld.	79	25
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	—
Ljubljanske srečke	22	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	165	—
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3387	50
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	408	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	84	40
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
Montanska družba avstr. plan.	132	50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165	50
Papirnih rubljev 100	127	27

Nakup in prodaja

vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestal sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.